

APĂRAREA NAȚIONALĂ

organ național independent.

Apare: Miercuri, Vineri și Duminecă.

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
strada Carolinei Nr. 5.

ABONAMENTELE:

Pentru monarhia austro-ungară:
Pe un an 24 cor., 6 luni 12., 3 luni 6 coroane.
Pentru România și străinătate:
Pe an 25 franci, 6 luni 13 franci, 3 luni 7 franci.
Abonamentele se plătesc înainte.

Proprietari și editori:

Dr. Eusebie Antonovici, cand. de adv.
Valerian Halip, notar.
Constantin Jescu, țaran.
Vasile Maghior, paroh.
Dorimedont Vlad, inv. sup.

INSERTIUNILE:

Un rind petit sau spațiul său costă pentru publicarea odată 12 bani, de două ori 18 bani, de trei ori 24 bani. — Reclame la finea textului costă șirul de petit 50 bani.

Prenumeratiunile se primesc la administrație; Inseratele la „Societatea tipografică bucovineană” în Cernăuț.

Epistole nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se inapoiază

Un număr costă 20 bani.

Cernăuț, 26 Octomvre 1907.

DI ONCIUL ȘI NAȚIONALISMUL SĂU.

Motto: Nenorocitul! și pre tine nu te impresionează soarta patriei tale, nici disordinea ce tot croște?

Goethe, Eymont.

Nu am dat nici cind importanță sudalmelor și injurărilor din „Voința poporului”, deoarece am fost convinși din momentul, în care această fițuică a văzut pentru prima dată lumina zilei, că părinții și nașii ei nu rivnesc la altceva, decit la improșcarea și murdărirea acelor bărbați și pături, cari li stau în cale întru ajungerea scopurilor lor exclusiv egoistice. Și de astă dată n'am fi luat cont de articolul din fruntea foii, tipărit în numărul acestei fițuice din 20 Octomvrie c. dacă nu am fi înțeles, că acest articol e scris de un bărbat, care pînă acuma prin șiretenia sa a știut să facă multă lume să creadă că el, superior fiind, stă departe de luptele politice și nu are nimic comun, nici chiar cu partidul așa zis democratic.

Acest bărbat, care din toate luptele politice încinse în țărișoara noastră de niște aventurieri politici fără suflet și fără frică de un judecător mai nalt, a fost unicul,

care a tras folosul cel mai mare — mai mare chiar decit cumnatul său Florică și frații săi Aurel și Titi Onciul — din luptele politice, se încumătă să ridiculeze în amintitul articol întreaga națiune românească din Bucovina, zicînd că ea constă numai din boeri, preoți și diu faimoasa inteligență. Cum de vine că acest bărbat — ne gîndim la avocatul Dr. Constantin cav. de Onciul — care își bate joc de boeri, că ar fi de origine străină, grecă, levantină, fără sentimente românești, fără cunoștința limbei românești, fără rivnă pentru sprijinirea elementului românesc, totuși află o cinste deosebită a avea intrare în societatea de boieri și în urma predicatului de „cav. de” de a trece singur de boer?

Că acest bărbat îl ia în scut pe fratele său Aurel, huiduit și pizmuit în urma ținutei sale din sesiunea dietei trecute de întreaga lume, nu-i luăm anume de rău, căci, după cum a zis un mare naționalist: „dacă a greșit fratele tău, trage-l tu la răspundere; dar de-l cearcă altul să-l probezească, sari cu parul, de-l ia în scut” el la aceasta este obligat prin legăturile sale de consingean. Dar că întru apărarea mult urgisitului său

frate, el singur își bate joc de nația romînă, aceasta nația nu-i va erta-o și la timpul său îi va cere socoteală pentru faptele sale.

Și dacă dsa este omul cel plin cu dreptate, al cărui simț se revoaltă, cînd vede vr'o încorectitudine săvîrșită de un conațional, de ce nu a încercat dsa să delature încorectitudinile săvîrșite de frații săi Aurel și Titi? Sau crede dsa că noi am fost unicii, cari am condamnat purtarea lui Aurel, că am fost unicii, car am stat îngroziți, cînd am auzit că cită frivolitatea, — ba o zicem chiar obrăznicie — a tras dsa în noroiu pre toți funcționarii, preoții etc. fără privire că nație? Noi cînd am citit gazetele germînești, cari într'un ton încă se răpăsenit de aspru au criticat purtarea lui Aurel, ne-am exprimat numai marea noastră părere de rău, că un „ales al națiunii” a ajuns să fie batjocurit așa de teribil. Și dacă ne-am dat espresiune și indignării noastre față de purtarea dlui Aurel Onciul, am cercat cel puțin să găsim termini mai parlamentari, căci ni-i rușine să slujim cetitorilor noștri cu termani din dicționarul lui Florică.

Dovadă că nu numai noi, dar și bărbați, cu a căror prietenie dl

Onciul pînă nu de mult se fălea, s'au simțit necesități să respingă în termini parlamentari, dar energici suspiciunile lui Aurel la adresa corpului funcționarilor noștri și a bisericii noastre, poate servi orațiunea, pe care în memorabila ședință a dietei bucovinene din 8 Octomvre a ținut-o prof. Dr. Iancu cav. de Volcinschi, un bărbat încărunit în luptele politice din țară și în urma acestora, înzestrat fiind încă de natură cu o agerime de spirit, cu o judecată de tot logică.

Eată cum gîndește dsa despre dl Onciul, cînd între altele zise următoarele cuvinte:

»Dl deputat Dr. Aurel cav. de Onciul a zis că dietele de pînă acuma n'au prestat nimic, că au fost numai o casină aristocratică. Și celelalte diete au lucrat și au meritele lor, căci au lucrat pentru binele țării și cultura poporului... Analfabeți avem destui; dar asta nu este vina noastră. În ruptul capului nu poți deveni o nație cultă. Noi putem fi mîndri cu rezultatele noastre; și încă mai mult, domnilor, noi mai înainte am prestat mult, fără ca să angajăm țara astfel, cum a urmat în anii din urmă; noi am prestat mult, fără de acele datorii colosale, cari apa-

FOIȚA.

Cîntec.

(In metru popular).

Frunză verde de-alunele
Cîntă cucu'n rămurele,
Cîntă dorul puicii mele,
Dorule, tu dor cu jele!

Cucule și-al meu mi-l cîntă,
Zi-i că inima mi-i frîntă;
C'asa-i dragostea cea sfîntă
Dorur'le cînd o frămîntă —

Frunză verde de-alunele
Cîntă cucu'n rămurele,
Al meu dor și-al puicii mele;
Dorule, tu dor cu jele

Pace.

Dela cîmp doinind din frunză
Vin flăcăii pe'nserat;
Și în sunet de talange
Se revarsă turma'n sat...

Dela stîncă izvoarește
Glas de fuer trăgănat
Și se perde'n valea sintă

Într'o doină legănat

Noaptea stinge graiul firii;
Pace — numai cînd și cînd
Se aude de sub stîncă
Izvoarășul suspinînd. —

În liniște de noapte...

Domnișoarei A. M.

În liniște de noapte clară
Prin crengi cînd luna se'mplitește,
Te uiți în lacul plin de stele
Și fața-ți dulce blind zimbește.

Un inger pari cu ochi șăgalnici,
Un vis scaldat în vrăji divine —
Încet din unde doi luceferi
Sorbesc privirile-ți senine.

Un vâl de raze luna'ntinde,
Te'mbracă'n el ca pe-o minune;
Pe cînd în trestia subțire
Șoptind s'aude-o rugăciune

Și'n liniștea de noapte clară
În aer lin se prăpădește,
Vestind că'n lac zimbind s'arată
Un chip frumos ca din poveste...

.....i

Cîntecul boemului.

Broaște'n mlaștini și mocirle
Unison orăcăesc,
Stînd în birt mă și șopirle
Pofta să călătoresc.

Aș străbate văi și dealuri
Și nimic nu m'ar opri,
Pînă p'ale mării valuri
Încintat aș pribegi.

Dar' de multe strîns mă ține
Traiul meu îndătinat;
Și de ce? ades pe mine
Curios m'am întrebat.

Par'că vrusem amintirea
Birtului s'o mai alung.
Îndeșert cu ocăirea
Toate broaștele n'ajung.

B.

Traduceri din Heine.

I.

Aș vrea, ca durerile mele
Să curgă'ntr'un singur cuvînt
Să treacă vesel în lume,
L'aș da voiosului vînt.

L'a duce la tine, dragă,
Cuvîntul făr' de noroc,
L'auzi-vei în orice oară,
L'auzi vei în orice loc.

Cînd ochii la somnul noptatec
D'abia îi fi închis,
Te urmări-va cuvîntu-mi
Pînă'n adîncul vis.

II.

Areți ca chipul florii
Bun și frumos, curat,
Te văd și duioșie
În inimă mi-a'ntristat.

Îmi vine pe fruntea-ți mină
Cu rugăciunea să pun,
Domnul să-ți ție traiul
Curat, frumos și bun.

III.

Tu ai diamante și perle,
Ai tot pentru vreri omenești,
Ș'ai ochii cei mai mîndri —
Iubito, ce mai dorești?

Pe ochii tăi cei mîndri
Un roi de versuri cerești

să astăzi atât de greu pe spatelul poporului. . . .

Dl deputat Dr. Aurel cav. de Onciul a făcut astăzi un masacru general; a masacrat mase întregi de persoane, cari în cea mai mare parte îi sînt înrudite și conaționali săi. Nu vroesc să-i contestez dreptul, de a face critică; ca deputat are dreptul de- critica totul. Ceea însă ce a micșorat sentința sa este, că el singur face politică militantă și că cei masacrați de dsa sînt contrarii săi politici.

Dar eu am teamă că justificarea de astăzi a atîtor funcționari romîni se va resfrînge și asupra acelor funcționari, cari cu cinste și credință își împlinesc funcțiunea lor. Justificarea de astăzi va avea și pentru aceștia urmări triste, va nimeri și funcționari, cari sînt aderenți ai dlui Onciul, va nimeri bărbați, cari stau foarte aproape de dsa și va aduce daună mare totalității funcționarilor romîni.

Acel, care ca și mine s'a luptat în țară pentru Romîni prin decurs de 30 ani, care a văzut cu ochii cîte nedreptăți a îndurat poporul romîn și funcționarul romîn, trebuie să regrete, ca și mine, pasul dlui Onciul. Eu nu vroiesc să iau în seut persoane, cari au comis fapte culpabile, dar jalea, de care sînt cuprîns acuma, trebuie fiecărui să o înțeleagă. Dl deputat Onciul a zis că dsa rămîne în patrie numai trei săptămîni, dar vrajba și discordia ce dsa o lasă, va rămînea la noi între Romîni, decenii întregi. Această discordie a pătruns deja în tinerețea noastră, căci videm zilnic cum aceasta se tot hărțuește. Și, astăzi în presarea vieții mele, trebuie să spun, că regret din tot sufletul de a videa poporul meu, poporul romînesc, în astfel de situație.

Dl deputat al districtului Cîmpulung a luat în discuție și afacerea bisericească și a făcut o diferență între religioasă și biserică și cu toate că în competența dietei cade și biserică, nu e cu cale a construi o diferență între religioasă și biserică, căci lucrul stă chiar contrar. Noi conservatorii, nu vom admite nici cînd, ca afacerea bisericească, afacerea

congresului bisericesc să se ia în discuție în corpul acesta. . . .

Dl deputat cav. de Bejan a zis că o înțelegere în afacerea bisericească între Romîni și Ruteni, nu numai că este dorită, dar și posibilă. Eu sînt convins, că cu bunăvoință, aceasta înțelegere poate urma. . . .

Ar fi o binefacere colosală, dacă aceste națiuni s'ar înțelege între o altă, dacă și-ar hotărî sferile lor de interese în toate privințele, căci atunci am avea pace. Și odată ce am avea noi pace, atunci și între celelalte naționalități ar domni liniște și ordine și ar exista atunci și disciplina necesară, fără de care țara nu poate exista. Dar harța și vrajba ce există astăzi — și la ruteni, — nu pot să ducă spre binele unei națiuni. . . .

Dl Onciul poate că e necontestat un bărbat, genial un talent extraordinar. Poate că noi toți îi părem retrogradați și spiritual-minte re-mași îndărăpt în creștere. Dar aceasta nu este vina noastră și poate că nu este nici vina dsale, că dsa e atât de talentat și nici nu se potrivește în societatea noastră, care îi pare că posedă prea puțină inteligență și energie.

Și acuma dlor cred, că m'am ocupat destul cu dl deputat al districtului Cîmpulung. Dsa va putea înțelege, că noi amîndoi înțelegem lucrurile altfel și deci eu nu-i pot urma. . . . Nu am avut intenția să-l înfrîng, ci numai să-i slăbesc judecata sa aspră.

Și ca să putem înțelege, ce însemnează cuvintele rostite de dl Dr. Volcinschi la adresa dlui Onciul, trebuie s'o spunem, că dl Volcinschi, pînă 2 zile înainte de orațiunea sa, a fost membru al aceluiași club, căruia îi aparținea și dl Onciul.

Vorbirea dlui Volcinschi nu însemnează deci nici mai mult, nici mai puțin, decît **condemnarea ținutei dlui Onciul**, o condamnare care ia ca bărbat plin de sentiment pentru națiunea romînă, pentru care a luptat 30 ani, a ținut să-i deie expresie înaintea aceluiași for, înaintea căruia dl Onciul a avut atîta lipsă de tact să masacreze — cum a zis dl Dr. Volcinschi — totalitatea funcționarilor din Bucovina.

Vezi dle autor al articolului din „V. P.” Nr. 48 de dtto 20/10, nu numai noi am condamnat ținuta fratelui dtale, ci chiar și barbați, cari pînă eri erau prietenii săi. Și noi sîntem și vom fi cei de pe urmă, cari vom permite, că dacă ești Romîn, să poți face orișice fărădelege, și nimene să nu aibă dreptul de a te trage la răspundere. Care a citit jurnalul, la care colaborezi și dtă, va fi înțeles că nu noi sîntem acei ce nu permitem controlarea faptelor, ce le comite unul sau altul în funcțiunea sa, ci chiar domni democrației, cari de la început, numai cum eșise primul număr al jurnalului nostru, s'au tăbărit asupra noastră și ne-au improșcat cu miliarde de injurături.

Dacă d'voastră țineți atât de mult la curățenie, de ce nu le dați conducătorilor d'voastre — dlui Aurel Onciul, Florea Lupu și Titi Onciul — apă și săpun să se spele, pe mîni și pe obraz, să-și spele și întreg trupul, ca să nu mai aibă dreptul un întreg popor, — nu o singură persoană — să cirtască asupra lor și să invoace blăstăm negru asupra capului acestor trei genii? Noi am trecut și prin această cumpănă fără, ca să fi primit vr'o știrbire, ci din contra, ne-am întărit mult, chiar prin element, pe cari d'voastre, fiind că simpatizau cu d'voastră, îi priveați de ai d'voastre și prin urmare de sacrosancte. Dar ce urmări grele poate să aibă pasul dlui Onciul pentru funcționarii noștri, și prin urmare și pentru poporul nostru, nu ați voit să prevedeați, dar noi o presimțim și răspunderea o declinăm de la noi.

Nu mai puțin energic au fost respinse suspiciunile dlui Onciul la adresa funcționarilor și de către deputatul dl Teofil Simionovici, care cu o bărbăție rară, a documentat, că dl Onciul cu suspiciunile sale nu a scoposit alta, decît ceea ce a scoposit Erostratos, cînd a aprins templul din Efesus, adecă ca lumea să vorbească de el.

Regretăm că spațiul nu ni permite a aduce orațiunea dlui deputat Simionovici. Dar nu vom ezita de

a o reproduce în numărul viitor, căci ni va servi ca nou document despre popularitatea pretinsului naționalist Onciul.

(Va urma.)

Morala Onciulistă și cons. silvic Pinteș Tirnoveanu.

Dorna, 18/10 1907.

Sunt vie în memoria tuturor ofensele și atacurile grave ce le-a adresat Dr. Aurel Onciul în camera provincială unui șir întreg de funcționari dela diferitele direcții aproape exclusiv romîni, cari nu vor a se înhăma la carul său politic.

Valurile iritației, cari bine înțeles au inundat întreaga țară, încă nu s'au molcomit și rămîne deci explicabil, dacă mai revenim asupra incalificabilului mod de purcedere ce-a observat-o acest deputat unic în felul său.

Ținem să reproducem adecă o enunțiațiune de-a D-Sale din care reiese clar că prin ultimul său discurs din dietă nu a intenționat atît rădicarea moralei în țară, ci mai mult înjurarea și înjosirea publică sub scutul imunității a acelor funcționari, cari stau în tăbăra lui contrară.

Cu ocazia campaniei electorale ultime dl Onciul s'a prezentat și la un funcționar silvicultor din districtul Cîmpulungului, de care știa că e aderent convins al contelei Bellegarde. În decursul conversației încinse dl Onciul a încercat prin diferite mijloace a-l converti pentru sine.

Însă înzadar, chiar amenințarea, că-l va trata în proxima sesiune a dietei în modul obicinuit în parlament de Sternberg n'a folosit.

Iritat pînă la extrem — despoții nu sufăr contradicere — Onciul a strigat în gura mare:

„Te-oi potcovi eu în dietă, am să produc acolo diferite afaceri, adevărate sau chiar neadevărate pentru a-ți face astfel neplăceri, că-i avea muncă a Te spăla de el.”

Aceste ale sale cuvinte nu pot lipsi a-l caracteriza îndeajuns pe acest vrednic reprezentant al poporului romîn, condus de cele mai

Făcut-am pentru vecie
Iubito, ce mai dorești?

Cu ochii tăi cei mindri
Atîta mă chinuiești
Alesu-m'am azi de nemică —
Iubito, ce mai dorești?

IV.

Învăliți în sombri nouri
Dorm acuma zii falnici,
Horîind i-aud prin sloata
Acestei fortune năvalnici.

Vreme rea! Grozavul vifor
Biata naie a s'o spargă —
Cine'nfrînă acele vînturi,
Undele, ce tot aleargă?

Scîrție catargu'n vuet
Cu păreții năii jalnici;
Eu'n mantaua mea mă'nvălu,
Ca să dorm ca zii falnici.

V.

Zi și noapte scris'am rime
Totuși nu mă laudă nime
Că plutesc în armonie,
Ce folos mi-aduce mie?

B.

Cîntece populare din Suceveni.

I.

Pe cărarea codrului
Întîlnesc casa dorului.
Întru dor la dor în casă,
El imi pune pîne'n masă.
Eu minînc și mai remin
El se uită lung la mine;
Și se uită și mă'ntreabă:
Dece-s tinără și slabă?
Taci dorule, că ți-oiu spune . . .
Multe le-am mai tras pe lume
Mai mult rele decît bune. —
Batite-ar codrul cel des
Că din tine numai es.
Am intrat tinăr copil
Iată-mă-s cărunț bătrîn.
Am intrat tinăr ca mlada
Iată-mă-s bătrîn ca tata.

II.

Astăzi ach și mine ach
Pînă cad la pat și zac.
Și zac rău și nu mă scol
Aștept vara ca să mor,
Ca să mor să nu trăiesc
Mult să nu mă năcăjesc.
Pentru-amele otturi grele

Și lui Dumnezeu e jele.
Pentru-a mea nenorocire
Moartea e o fericire.

III.

Inimă de putrigai
N'am un cuțit să te tai
Să văd ce durere ai
Inimă, inimă hai. —

IV.

Frunză verde păr sucit
Bată-l pustia urit
Că tare m'au bătrînit.
De urit m'aș duce'n lume
Da de dragoste n'am unde.
De urit m'aș duce'n țară
Dragostea mă'ntoarce eară.
Uritul mă bagă'n boală
Dragostele mă omoară.
Mama din boală m'a scoate
Da din urit nu mă poate.
De boală leac ea găsește
De urit mă prăpădește.

V.

Cucule dela pădure
Dă-mi un cal și arme bunc

Să mă duc pe ceea lume.
Mămuța cînd m'a vedea
De departe m'a'ntreba:
Copiliță ce-ai pățit
Deși'n pămînt m'ai găsit?
Stăi mamă să-ți povestesc
De traiul ce-l trăiesc.
De jelea traiului meu
Plîng și pietrele'n părău.
De dorul mămuței mele.
Plîng pietrele'n fîntînele
C'am avut o parte re-re*).

VI.

Tot mă'ntreabă codrul verde
De ce fața mi-se pierde?
Codrule nu mă'ntreba-re*)
C'a da Dumnezeu o ploaie mare
Și a ta verdeață a pica-re*).

Culese de un sâtean.

Teatru.

Amice! Primesc din partea corespondentului nostru următoarea știre: Directorul teatrului are drept dacă se plînge;

*) Repetiția, eventual adaosul silabei »re« este des obicinuită în popor.

infernale îndemnuri, plin de o rară brutalitate, răsbunător pînă la moarte și cuprins în întreaga sa ființă de singurul și josnicul motiv de a nimici fără orice scrupul prin cele mai condamnabile și uricioase mijloace, contrarii săi politici.

Scopul articolului de față este însă altul; voim adevărat să fixăm la acest loc odată morala care domnește între aderenții acestui politician.

Ocupîndu-ne de districtul Cîmpulungului vom și rămînea la el.

În Dorna are clica onciulistă de satelit intransigent pe un consilier silvic Pinteș Tarnoveanu, un bărbat bine cunoscut de capacitate inferioară cu un caracter fluctuant și temperament nefericit.

Lipsit fiind în fața acestor calități de bunăvoință și prevenirea cercurilor conducătoare dl Pinteș Tarnoveanu se distinge pe de altă parte prin o doză neobișnuită de șiretenie și viclenie ereditară desvoltînd în același timp o deosebită pricepere pentru a-și asigura avantaje personale din fiecă situațiune binevenită.

Urmînd unei asemenea porniri cu scop de a-și exopera promovarea sa la rangul al VII-lea acest hitru personaj s'a pus la timpul său, se înțelege din adîncă convingere, în serviciul familiei Onciul-Lupu.

Multă și grea intervenție a urmat prin anii întregi din partea acestor demagogi pînă ce li-a succedat a-l urca pe acest funcționar imbecil la rangul ce-l ocupă astăzi în ciuda prestațiunilor sale absolut insuficiente.

Stînd lucrurile astfel, numirea de mai sus nu poate să fie decît pur și simplu o concesiune făcută bisericii noastre, de care a profitat, cu durere, nedăgăduit unul dintre cei mai netemni, acest mediocru Tarnoveanu.

Onciulistul Pinteș însă nici vorbă, ca să-și astîmpere poftetele sale. Nu trece un singur an fără ca destoinicul consilier să nu-și acapareze vre-un avantaj personal, fie chiar un ajutor bănesc de numai 200 cor., pe care știe să și-l stoarcă prin umilire perversă și scîncire grețoasă.

În deosebi în anul curent a prestat D-Sa în privința aceasta un ce, care întrece toate marginile buncicuvînții, ba chiar și cele al posibilității normale.

el se plînge, că multă lume doritoare de teatru nu poate veni la teatru din cauza lipsei de spațiu. În alți ani era întors. Mai ales în zilele de operă publicul nu-și dă rînd și agiotajul e în floare. Sub astfel de stări sufăr toți, publicul și artiștii. Căzută pentru sine însă dovedește din nou prudența consiliului comunal la aranjarea afacerilor de interes general.

Proiectul pentru adaptarea teatrului — e vorba de construirea a mai unui rînd de loje — va storce de sigur cu sutele de mii din cassa și așa nu prea plină a orașului. Dară ce ni batem noi capul consilierilor comunali, să și-l bată ei singuri, car noi să trecem puțin în revistă prestațiunile artistice ale artiștilor noștri. Ensemblul operei și al operetei s'a validat pînă acî destul de bine, abstractînd dela unele seri mai puțin reușite, ca dăunăzi »Cavaleria rusticana« și »Bajazzo« ear în timpul mai nou opera »Faust (Margarethe)«. Cluul sezonului pare să devină opereta »Ein Walzertraum«, în trei acte de Josef Dörmann

Secretariul general pe lîngă ministerul c. r. al domeniilor statului dl Popp a distins în vara aceasta împreună cu familia sa băile din Dorna cu vizita sa. Petrecînd dînsul parte în concediu parte oficios, nu putea să fie altfel decît ca să îmbine plăcerea cu dătorința. Pentru hitrul Pinteș era aceasta un bun și neprețuit prilej a se băga în modul cel mai obraznic, cit se poate de des în ochii numitului secretar general, mai ales pe timpul, cînd în Otelul, în care discalicasă dl Popp, s'a fost stîrnit o epidemie de scarlatină silind familia Popp a lua cartir în ubicațiunile administrației din acest ocol silvic în însăși încăperile d-lui Tarnoveanu.

Nu-l cunoaște bine pe dl Tarnoveanu acela, care ar pute crede că D-Sa a întrelăsat această ocaziune binevenită fără a-și calici dela înaltul său oaspe un nou avantaj personal.

Merită ca să știe toată lumea pentru ca să-l poată disprețui pe acest mîrșav escroc.

Acest Tarnoveanu, care dispune de o avere mult peste 100.000 cor., care în Dorna și împrejurime are proprietate de terenuri întinse, profită de un salariu nemeritat stabilit pentru funcționarii din rangul al VII-lea, el are cutezanța nemaipomenită a cere din fondul religionar un avans în cota salariului său pentru 4 ani de zile, va să zică în suma de 15.000 coroane și tot acest Tarnoveanu îl și primește.

Cîtor funcționari din rangurile mai inferioare, funcționari săraci ca vai de ei, funcționari, cari depun muncă mult mai rodnică în oficiul lor, li s'a refuzat o astfel de cerere. Și cîți dintre ei s'ar simți fericiți de ar pute să primească avanse măcar în mărimea salariului de numai jumătate an. Ei s'ar pute scăpa de dătorii grele, cari le amărăște traiul familiar și ar fi în stare să ducă o viață mai deamănă de soartea unui năcăjit și onest muritor.

Ghituitului Pinteș, care trăiește în abundență notorică sub cele mai splendide auspicii materiale, lui i se acordă un astfel de favor.

Aproabe cine a vroi egoismul degradator, care l'a făcut să-și procure prin lingușire scărnavă acest beneficiu neadmisibil, noi îl condamnăm cu toată puterea convin-

și Leopold Jakobsohn, muzica de Oskar Strauss, care în metropola imperiului s'a reprezentat acu mai mult de 200 ori.

Publicul arată multă iubire de artă și multă bunăvoință, ear directorul și artiștii își dau toată silința de a-l satisface.

Îmi pare bine, amice, a fi nimerit neajunsurile teatrului nostru încă înainte de ce le-a constatat comisiunea ce are a se ocupa de ele Din lipsă de spațiu voi să restrîng expunerile mele la repertoriul pieselor ce vor să urmeze săptămîna viitoare: Luni 28 l. c. »Frühlingsluft« în ab. disp. 7; Marți: opera »Faust« par. 7; Miercuri: »Die Fledermaus« cu concert disp. 8; Joi: »Lustige Ehemänner« par. 8; Vineri 1 Noemvrie după prînz: »Der Müller und sein Kind« seara »Carmen« susp. 10; Sîmbătă în 2: »Carmen« susp. 11; Duminecă d. p. »Der Kammer-sänger« și »Salome«, seara: »Ein Walzertraum« susp. 12. Despre toate îți voi raporta altădată mai pe detaliat.

Te salut

Sever.

gerei noastre ca un act de cea mai rară decadență, de cea mai revoltătoare imorală.

Proiectul de căsătorie a fetei d-lui Tarnoveanu prin care motivează el cererea avansului amintit a devenit după cum se vorbește pretutidene irealizabil. Tarnoveanu va depune deci avansul ridicat la un institut de credit spre fructificare sau, ce convine mai mult caracterului său, va plasa banii aceștia printre țărani din Dorna cu dobîndă democratică.

Dar' pe lîngă toate aceste dl Pinteș înțelege a fi totodată un prea priceput gheșetar. În decursul anilor petrecuți la Dorna dl Pinteș a știut să pue mîna cu un preț de batjocură pe niște locuri de mlaștină, din cari se produce nămolul trebuincios pentru băile din Dorna. În anul trecut i s'a ghicit chiar un chilipir pentru a-și aronda proprietatea sa cu intențiunea învederată de a vinde apoi cu un profit corespunzător băltoaca aceasta fondului religionar, care unicul ar pute să aibă lipsă de ele pentru aprovizionarea institutului său balnear cu nămol.

În cazul de față însă dl Pinteș a cam sfeclit-o cu socoteala sa. Fondul religionar adevărat nu are deloc motiv a reflecta la aceste pămînturi, avînd în apropiere de ele adevărate întinsuri de mlaștină, cu a căror nămol se pot aproviziona toate băile lumii prin secolii întregi. O încercare la timp totuși nu poate să strice și-a gîndit îngrijitorul consilier și a profitat de ocazie pentru a sugera secretariului general Popp ideea că fondul religionar nu peste mult timp va avea necondiționată lipsă de moșia amintită și că va fi silit să o cumpere, căci pe locurile fondului nămolul e pe sfîrșite și că băile Dorna ar pute ușor să rămie fără de nămolul recerut.

Cît de ușor s'ar fi putut incredința dl Popp de implausibilitatea argumentelor induse de chilipirgiul-artist, dacă s'ar fi adresat după informații în afacere la funcționarii institutului balnear. Nu-i putem lua anume de rău d-lui Popp, dacă a întrelăsat pasul acesta și a dat poate și crezămînt cuvintelor șiretului Pinteș, deoarece Pinteș îl urmărise cu o perseveranță eroică, tot timpul petrecut în Dorna fără ca un singur moment să fi dispărut din ochii d-lui secretar. Avem semne să presupunem că dl Popp din partea sa l'a întărit în combinațiunile sale pe acest veteran hi-gșetar, căci după plecarea înaltului oaspe Tarnoveanu n'a întirziat de a înainta direcțiunei bunurilor o ofertă formală, în care solicită pentru mlaștinele sale suma bagatelă de 50.000 coroane.

Rîde întreg districtul Cîmpulungului în hohote; mai puțin de exorbitantul preț pretins de Pinteș, decît de cutezanța cu care a prezentat el o atare ofertă. Se știe pretutidene că sumețul econom Tarnoveanu și-a împropriat locurile din vorbă cu numai 4—6 coroane de prăjină. Prin decenii întregi administrator silvic în ocolul Dorna D-Sa nu a omis nici o singură ocazie fără a face chilipiruri la diferite cumpărături, trecînd în această privință de un recunoscut meșter.

De cîteori era lipsă se goliau chiar butoaie întregi de spirituoaze pentru a înlesni încheierea contractelor și a îmblînzi vînzătorii.

Se va pute oare ca fondul să sacrifice pentru băltoacele d-lui Pinteș aproape o avere întregă oferîndu-i acestui nesățos gospodar mult peste 200% cîștig?!

Vom videa!!

Cu drept glumesc azi toți oamenii de cînstă din districtul Cîmpulungului, cari cunosc ce poamă e Pinteș, cînd se întrebă: Oare cît va scoți fondul religionar pentru întreținerea secretarului Popp în casa ospitală a d-lui Tarnoveanu?

Atragem atențiunea prea venerabilului consistoriu și a tuturor forurilor competente asupra proiectatei exploatări a fondului religionar și așteptăm, că toate aspirațiunile de soiul acesta vor fi respinse cu energia cuvenită.

Credem că menirea fondului e alta decît a înavuți famia Tarnoveanu.

Inferînd prin aceasta năzuințele D-Sale invocăm judecata publicității, dacă și ce fel de moral e procedeu ce știe să-l observe democratul Pinteș. La nici un caz nu poate să fie compatibil cu cînstă și demnitatea unui funcționar onest a scurta precum în cazul de față interesele fondului, pe care are a-l servi cu credință.

Și un atare bărbat reprezintă floarea, elita, încrezutul și razimul partidului țărănesc!! Aferim!!

Continuînd a ne împlini dătorința și pentru viitor nu vom lipsi a prezenta la proxima ocazie publicului nostru cetitor și fotografiile celorlalți așa numiți democrați.

Neglijență condamnabilă.

Toată lumea știe că comuna Hatna este locuită de o populațiune mixtă. Numărul rutenilor venetici este cu mult mai mic decît al rominilor băștinași. Pe vremuri era în Hatna numai școală rominească, ear acuma, cînd avem chiar inspector romîn în țară, este numai școală ruteană. Hatnenii singuri au văzut că școala ruteană este numai o pacoste pe capul lor și și-au pus de gînd să-și exopereze o școală rominească. Cea mai bună dovadă, că chiar poporul o dorește, este faptul, că astă vară s'a hotărît în comitetul comunal de acolo cu majoritate absolută crearea unei școli rominești. Conform deciziunei luate au și făcut cerere în acest sens la consiliul școlar al țării. Dar ce să vezi? Fiindcă era vorba de crearea unei școli pentru romini s'a fost prea tîrziu pentru anul acesta. Pentru rusneaci n'ar fi fost tîrziu, căci deputații și inspectorul lor știu să deie importanță recerută astorfel de lucruri. Oamenii n'au voit să dea în nici un caz copiii lor mai mult la școala ruteană și s'a pus la cale să facă pentru anul acest școlar pentru cei 70-80 copii, cari sunt pe cale să fie înstrăinați cu totul de limba lor maternă, o școală rominească particulară. S'a constituit un comitet, care a luat asupra sa, să îngrijască de întreținerea acestei școale. Mijloacele necesare pentru întreținerea unei atare școli sunt date.

Lipsă de învățator nu este și petiția pentru concesiunea școalei private s'a înaintat deja cu finea lui August prin chiar alesul districtului — dl baron Hormuzachi. — Pe lîngă aceasta Hatnenii nu odată s'au adresat cătră deputatul

lor ca să intervie pe lângă dl inspector școlar pentru ca să rezolve petițiunea aceasta fără întârziere, la tot cazul însă încă în anul acesta. Acuma suntem din mila Domnului la finea lui Octomvrie și Hatnenilor nu li s'a dat încă nici un răspuns. Copiii lor n'au mers la școală și învățătorul ruteau a avut cauză a-i pune la pedeapsă. Până cînd vor trebui să aștepte Hatnenii?

Ar fi trist să ne incredințăm, că o chestiune de un așa eminent interes național nu-și află un destul de energic apărător în deputatul Sucevei.

Cu greu ni va fi să-l scuțăm în acelaș timp și pe inspectorul școlar român, dacă va omite imediată rezolvare a acestei afaceri.

Pentru Dumnezeu, nu uitați ce aveți a răspunde înaintea unui neam întreg!!!

Protestul

înaintat presiului parlamentului
contra alegerii deputatului (țărănesc)
Dr. Aurel cav. de Onciul.

E foarte probabil că în sesiunea actuală a parlamentului se vor lua decizii și în afacerea alegerilor, cari au fost protestate. Ținem a publica mai la vale protestul înaintat contra alegerii deputatului din cercul electoral Gurahumorului-Solca a dlui Dr. Aurel cav. de Onciul, care prin orațiunea sa, ținută în ședința dietei bucovinene din 8 l. c. nu s'a sfîșit să tragă în noroiu toate stările din țărișoara noastră, documentînd mai mult decît ori cînd, că e un fiu rătăcit și nemernic al poporului românesc. În protestul de față sînt induse numai fapte probate prin dovezi temeinice și credem de a servi cititorilor noștri, arătînd cine este acel domn Aurel Onciul, care singur plin de păcate, vroaște să arete lumii, că este unicul între sute de mii de păcătoși, care surcica în ochiul altuia o vede, dar birna în ochiul său propriu nu. Protestul înaintat sună:

Înalt Preșidiu!

La balotajul din 23 Mai a. c. pentru alegerea unui deputat pentru alegerea imperială în cercul bucovinean Nr. 14, conform izvodului oficial au fost date 8602 voturi, dintre cari 8559 valabile. Din suma aceasta totală au fost date pentru dl Dr. Aurel cav. de Onciul 4689 iar 3889 pentru dl Dorimedont Popovici, așa că, întrunind dl Dr. Aurel cav. de Onciul majoritatea voturilor, a fost dsa proclamat de ales și înzestrat cu legitimația legală.

În virtutea Șlui 41 al legii din 26 Ianuar 1907 F. E. I. Nr. 17 relativ la valabilitatea alegerii acesteia, ni permitem noi subscrișii, a înainta înaltei căsi, prin înaltul prezidiu, contra modului și actului de alegere, protest și a ruga, ca la judecarea asupra valabilității alegerii, dlui Dr. Aurel cav. de Onciul, să se ieie în considerațiune cele indăse mai jos.

Înainte de toate trebuie să scoatem în relief, că contracandidatul dlui Dr. Aurel cav. de Onciul, a primit 809 voturi mai puțin și că dacă faptele induse se vor fi dovedit de adevărate, atunci 405 voturi ar trebui să fie calculate în favorul dlui Dorimedont Popovici, de unde ar urma că nu dl Dr. Aurel cav.

de Onciul, ci dl Dorimedont Popovici ar fi eșit ca ales.

La înaintarea acestui protest subsemnații purced din acest punct just de vedere, că în toate cazurile în cari se adeverește o călcare culpabilă a legii din 26 Ianuar 1907 F. I. I. Nr. 18, are să urmeze nu numai aplicarea pedepsei prescrise de aceasta lege, dar și anularea voturilor cîștigate prin această călcare a legii amintite și calcularea acestor voturi cîștigate în mod fraudulos în sama contracandidatului, pentru că e o consecvență logică, că dacă nu s'ar fi comis fapta cea frauduloasă, voturile cîștigate prin comiterea faptei acesteia ar fi fost date pentru contracandidat.

Subsemnații sînt însă mai departe și de părerea, că fiecare alegere, la care cel ales prin fapte interzise de lege a cîștigat voturi, trebuie să fie anulată din cauze morale, căci de altfel principiul libertății electorale absolute, de fiecare candidat poate ușor să fie vătămat, ceea ce este în contrazicere cu intențiunea legii.

Prin un șir de fapte vom proba că agitațiunea inscenată de candidatul Dr. Aurel cav. de Onciul a fost neiertată și că numai acestei agitațiuni neiertate este de atribuit că la balotajul din 23 Mai a. c. dsa a avut formal majoritatea voturilor, de facto însă că ar fi ramas în minoritate.

Se'nțege de sine că nu sîntem în stare să aducem la cunoștință toate cazurile nelegale, una pentru că constatarea lor e imbinată cu o muncă colosală și alta pentru că tocmai din cauza stipulațiunilor legii din 26 Ianuar 1907, cari prevăd pedepse aspre, pe cei seduși cu greu îi poți determina la mărturisiri. Cu toate acestea noi subsemnații credem că cazurile induse vor ajunge spre a putea construi o icoană fidelă, cum prin agitațiune neiertată, au fost vătămate principiile cele mai înalte ale legii noave electorale. În special au fost constatate următoarele cazuri pentru a căror cercetare și apreciere la luarea deciziiuui relativ la legitimitatea alegerii dlui Dr. cav. de Onciul se roagă:

I. În comuna Cajvana din districtul electoral 14 mai toți alegătorii erau la început pentru dl Dormidont Popovici.

Spre ai cîștiga pentru sine dl Dr. Aurel cav. de Onciul a conchelat o adunare electorală în care a promis alegătorilor, că pentru cazul că vor vota pentru el, li va exopera:

1. varatul vitelor pe pascătoarele din Măgura și Slatina mare,

2. împărțirea locurilor din moșia fondului gr. or. »Căldărușa« și

3. împărțire de lemne din pădurile fondului.

Văzînd însă că cu toate promisiunile acestea alegătorii tot țin la dl Popovici, dl Aurel cav. de Onciul a declarat că dsa răspunde pentru împlinirea acestor promisiuni și neluînd alegătorii nici acuma promisiunile în samă, dsa a declarat a subscrie un act, prin care se obligă pentru cazul, că nu-și ve ținea promisiunile date, la plățirea sumei de 4000 cor. în folosul membrilor comunei. Actul respectiv a fost dres de cătră înv.

Mihai Bumbu, provăzut cu un timbru de 1 cor., citit înaintea alegătorilor și apoi în fața tuturor subscris de dl Dr. cav. de Onciul. Urmarea a fost în virtutea acestui act, dintre 444 voturi date 328 au fost pentru Dr. cav. de Onciul.

Cazul acesta e dovedit de o mulțime de gospodari, între cari de Vasile a Ioan Tomascu, Iacob a M. Negoșeru, Simion Andrievici, Simion Moroșan, Filip Ureche, Iacob Andreica și Nichita a lui Stefan a Titienii.

(Va urma.)

Legea privitoare la regularea cîrcimăritului după sistemul „Gothenburg“ adusă în ultima ședință dietală de deput. și rector magn. Dr. Ehrlich.

1. Concesiunea spre vinderea, traficul și neguțarea băuturilor arse, alcoolice de tot felul se poate acorda de guvernul țării în regulă (§ 8) pentru fiecare singuritate localitate de exploatare numai acelei provincii, în ale cărei hotar se află localitatea de exploatare. Sub dispozițiunile acestei legi nu cade negoțul în vase închise în cantitate numai puțin decît 250 l.

2. La cite 500 locuitori ai unei comunități politice să nu se incuviințeze mai mult decît o localitate de esplotare. În comune politice cu mai puțin decît 500 locuitori se poate incuviința o localitate de exploatare.

3. Provincia exercită comerțul pe socoteala ei proprie prin funcționari, cari se așază de cătră țară cu salar fix. Participarea funcționarilor la cîștig și pierdere nu e admisă. Fiecare funcționar trebuie înainte de așezare, să fie aprobat de dirigătoria provincială politică. Aprobarea să se refuze la persoane de reputațiune rea, apoi la acele, cari fură condamnate pentru fapte penale bazate pe lăcomie sau pentru violarea moralității.

4. Funcționarilor e interzis a exercita un negoț în persoană sau prin persoane substituite a adăposti străini pentru plată a acorda muștereiilor împrumuturi cu interese, a face cu mușterei în localitatea de exploatare sau afară de localitate pe timpul de exploatare, negoț de cumpărare sau vindere sau negoț comercial. Orice negoț făcut în contrazicere cu aceasta n'are valoare și partidul, care a făcut cu funcționarul sau cu o persoană substituită, un atare negoț, e îndreptățit a pretinde îndărăpt, ceea ce a plătit.

Funcționarii și succesorii săi, precum și persoanele substituite și succesorii acestora nu sînt îndreptății a pretinde îndărăpt ceea ce au plătit pe baza negoțului fără valoare. Călcarea acestei opriri se pedepsește de dirigătoria provincială politică. Condemnarea de 2 ori are ca urmare pierderea postului.

5. Localitatea de esplotare și celelalte localități laterale, se servesc spre acest scop, trebuie înainte de începutul de esplotare să fie aprobate de cătră intențiunea dirigătoriei politice. Localitatea de esplotare trebuie să aibă destulă lumină, să fie bine aerizată, destul de mare și curată. Atit localitatea de esplotare cît și localitățile laterale trebuie să se întrebuiințeze esclusiv pentru vinderea, trecerea și neguțarea băuturilor arse alcoolice, sau pentru tăbăririi și trebuințe necesare. mai cu samă e interzis a da bucate și alte băuturi ca liquide arse alcoholic și a aranja petreceri. Călcarea acestei opriri se globește de cătră dirigătoria provincială politică. Afară de aceasta prour-

marea esplotării se poate interzice de cătră dirigătoria provincială politică, pînă se aduce dovadă, că obstaculele ivite s'au depărtat. Dacă funcționarul, care e așezat în localitatea de esplotare, e pedepsit de 2 ori pentru călcarea acestei opriri, atunci are aceasta ca urmare pierderea postului.

6. Vinderea, traficul și negoțul e permis numai în zilele săptămînale dela 8 h dem. pînă la 8 h sara.

7. Concesiunile acordate pe baza regulamentului industrial spre vinderea, traficul și negoțul cu fluide arse alcoolice, precum și autorizările industriale existente își pierd vigoarea cu începutul intrării în vigoare a acestei legi.

8. Dirigătoria provincială politică poate cu consimțămîntul comitetului țării pînă la revocare să acordeze pentru o taxă ce cade în fondul țării, birtașilor concesiunea de a vinde persoanelor, cari totodată minîncă în birtul lor, precum și cafetierilor de a vinde persoanelor, cari totodată iau în cafeaua lor o băutură caldă, la această băutură încă una arsă alcoholică.

9. Toate dărite țării și comunale, cari încarcă traficul și negoțul fluidelor arse, de cad cu începutul intrării în vigoare acestei legi cu excepția celor privitoare la negoțul liber cu cantități nu mai puțin de 280 l și cu excepția birului de consum existent în orașe închise. Dăritele statului nu se ating prin această lege.

10. Ordinațiunea de executare la această lege se promulgă de dirigătoria provincială politică în conțelegere cu comitetul țării.

11. Cu esecutarea acestei legi e însărcinat ministerul de interne în conțelegere cu ministerul de finanțe și cu cel de comerț.

12. Legea intră în vigoare în singuritate provincii deodată cu legile, cari să promulgă de legislațiunile țării despre taxa, ce încurge în fondul țării după § 8, apoi despre despăgubirea posesorilor de comisiuni acordate pînă atunci pe baza regulamentului industrial pentru vinderea, traficul și negoțul băuturilor arse alcoolice.

Adunarea

generală extraordinară a Soc. meseriașilor Rom. din Cernăuț și suburbii.

Societatea meseriașilor romîni din Cernăuț și suburbii și-a ținut adunarea sa generală extraordinară înaintea unui public cam de 150 persoane la care au luat parte și membrii fondatori: dna Agripina de Onciul, dl profesor Leonida Bodnărescul cu dna, dl avocat Victor Vasilescu și alții.

La oara 4 d. a. deschide președintele ei, dl D. Bucevschi adunarea recomandînd celor prezenți ca delegat din partea guvernului pe dl comisar Litviniuc, salută pe cei prezenți prin o scurtă dar potrivită vorbire, trece la ordinea zilei începînd cu punctul 1. Raportul comitetului despre activitatea sa dela constituirea lui și pînă în prezent. Aici desfășoră dînsul întregul mers al societății, explică greutățile prin cari a trecut, recomandînd celor prezenți să se înscrie cît mai mulți, căci numai așa vom putea călca pe urma bătrînei și mindrei societăți a »Reuniunii sodalilor Romîni din Sibiu«, care acum citeva zile și-a serbat 40 ani de glorioasă existență și 10 ani de neîntreruptă muncă a zelului ei președinte Tordășeanu. Dupăce mai raportează despre internarea a cei 4 băeți acum de curînd duși la școala de meserii din Iași, expune dragostea nemăr-

ginită, cu cari au fost primiți și înlesnirile extraordinare făcute băeților. Prevenirea și iubirea de dragoste, cu cari au fost întimpinați ne îndătează mult prea mult ca să le putem cindva fi mulțumitori. Prin aceasta guvernul român precum și onor. direcțiune a școalei de arte și meserii din Iași, a căutat încă odată să ni dovedească, că deși geograficește sintem despărțiți, etnograficește sintem una, că în noi același suflet bate și același singe vîjește ca și în ei cei din România liberă și că cînd e vorba de-a păși înainte, e gata să ne întindă mîna. Aplauzele nesfîrșite și »să trăiască« ale adunării a cimentat mai mult încrederea că n'om fi uitați nici d'aci înainte.

Dsa a mai arătat foloasele ce am putea culege, dacă sprijiniți de inteligență, am putea reuși: 1. a ni crea un cerc anume pentru intruniri și prelegeri; 2. Dacă vom favoriza prin contactul petrecerilor și intrunirilor, bunele relații între noi și dacă vom oferi ocaziunea, ca prin schimbul ideilor și sentimentelor să ne cunoaștem mai deaproape și să ne apreciem reciproc; 3. dacă ne vom pune la dispoziție mijloacele de a ne menține în curentul mișcării intelectuale și a progreselor realizate pe terenul meseriei și breslei din cari facem parte și 4. dacă vom putea îngheba un cor, care prin cîntece religioase și lumești să ni deștepte gustul de a ni cultiva și iubi mai mult limba, care durere, la noi este atit de neglijată etc. etc.

Dupăce dl Bucevschi explică necesitatea ținerii mai multor intruniri prin suburbii, expune numărul băeților romîni internați la diterite bresle prin Cernăuț și străinătate, dă apoi cuvîntul dlui Modest Scalat, care prezintă raportul cons. de contr., din care extragem următoarele:

Comisia de controlă a constatat că societatea meseriașilor constă de prezent din 13 membri fondatori, 16 binefăcători și 90 ordinari. Dintre membrii fondatori 6 au plătit întreaga taxă de 30 cor., 5 în parte eară 2 de fel. Acești din urmă trebuie invitați să solvească cît de curînd. Venitul total este de 336 cor. 90 b., eară speșele pe care comisia le-a aflat corecte, se urcă la suma de 147 cor. 33 b. Rămășița de 189 cor. 47 b., sint în depuneri ș. a. 30 cor. la banca raiffeisiană din Roșă, 125 cor. la cea din Cernăuț și suburbii, ear 34 cor. 57 b. se află la casar în număr. Cîrticica de depuneri din Roșă e vinculată de depunătorul dl Dr. Fl. Lupu. Comisia de controlă face propunerea, ca banii depuși la banca din Cernăuț să fie vinculați în senzul ca scoateri și revocări se pot face numai cu consimțămîntul cons. de controlă. Mai departe face propunerea ca din banii soc. să se facă 2 fonduri separat administrate și anume fondul neatacabil, în care incurg taxele membrilor fondatori și fondul disponibil, în care incurg restul veniturii. Fondul neatacabil să fie deus la banca din Roșă, eară fondul disponibil la banca din Cernăuț. În casariat este de altfel deplină ordine. În cartea procentelor verbale sint introduse raportul adunării generale și 4 rapoarte ale ședințelor comitetului. Actele întrate sint în ordine. În bibliotecă sint de prezent numai 8 cărți.

La punctul 2, modificarea statutelor, care a durat peste 2 oare, parte s'au întregit parte s'au modificat cele mai esențiale puncte. La disbaterea modificării au luat parte dnii prof. Bodnarescul, V. Vasilescu, M. Scalat și Traian Ilcău.

La punctul 3. Trimiterea mai multor dulgheri la un curs grătuit din Viena, a luat cuvîntul dl D. Bucevschi, care

explicînd celor de față cită știință și-ar mai putea ai noștri culege în cele 3 luni de zile cît durează cursul, sfătuește adunarea ca să caute să se înscrie cît de mulți, căci cursul fiindu-se în decursul ernii, cînd sezonul e mort, ușor se vor putea decide, cu atit mai mult, cu cît guvernul li înlesnește traiul, contribuind cu 240 cor. plus dusul și întorsul pentru fiecare. La acest curs vor putea lua parte dulgheri, calfe sau meșteri, cari au împlinit 24 și n'au trecut peste 45 ani și cari știu a scrie și citi. La acest punct a mai vorbit dl profesor L. Bodnarescul, îndemnînd pe cei prezenți a nu se lăsa seduși de mici împrejurări casnice sau economice, căci cursul fiindu-se eara și cum guvernul îi sprijinește ar fi un păcat strigător la ceriu, dacă nu ne-am folosi de o ast-fel de ocaziune rară, care li-ar da prilejul de a vizita și cunoaște Viena, oraș ce joacă atitea roluri frumoase în concertul lumii.

La punctul 4. Inființarea unui cor din sinul meseriașilor și plugarilor noștri, a luat cuvîntul dl Modest Scalat, care istorisește, cum dea a admirat acum în ultima sa călătorie prin Bănat și Transilvania corurile meseriașilor și plugarilor romîni și cum atit în Sibiu cît și în Oravița a avut ocaziunea să vadă alături cu meseriași și plugari, preoți, judecători, avocați etc. cîntînd și cari pot cu puterile și cîntecile lor să rivalizeze cu soc. noastră »Armonia« din Cernăuț. Indeamnă pe cei prezenți să vie cu toții. flăcăi, bărbați, fete și femei să se înscrie și-și exprimă speranța că în curînd să putem debuta în cîntece liturgice prin bisericile noastre din Roșă și Cernăuți dînd din cînd în cînd și cite un concert lumesc.

Dl avocat Vasilescu, luînd cuvîntul, explică rolul cîntului în viața omenească, dă explicații în modul de înghebare și se oferă pentru conducerea noului cor proiectat.

Dupăce mai vorbește dl prof. Bodnarescul, care de asemenea infierează necesitatea unui asemenea cor se trece la punctul 5 al ordinei de zi: Eventualii.

Sub acest punct s'a votat afară de taxa de înscriere ca cotizație pentru viitor a membrilor ordinari 2 cor. pe an, aceasta pentru a înlesni meseriașilor de-a putea intra în societate.

Au mai luat cuvîntul la acest punct dl prof. Bodnarescul, care s'a oferit să fie conferințe cu subiecte hazlii, propunînd și petreceri cu dans, precum și conveniri intim-sociale.

Dl Scalat invită soc. la adunarea soc. acad. »Dacia«, ce se va ținea în sala magistratului la 3 Noemvrie c. cu subiecte instructive despre igienă și lățirea culturai la poporul român etc.

Dl prof. L. Bodnarescul mulțumește comitetului pentru interesul și munca desinteresată, cu care a știut să conducă această tinărie societate și propune ca soc. să-și dea votul de încredere și mulțumire comitetului ei atit de zelos. Se primește cu strigăte de »să trăiască«.

Dupăce dl Bucevschi mulțamește celor prezenți pentru interesul arătat, aduce adunării trista știre despre boala M. S. care ne preocupă pre toți, aduce elogiul bătrînului monarch, sub a cărui sceptru sintem atit de părintește stăpîniți, implorînd dumnezeirea să ni-L însănătoșeze și să-L ție în deplină sănătate încă mulți fericiți ani, cu un întreit strigăt de »Să trăiască« inchee președintete adunarea la oara 8 seara.

Traian Ilcău.

„APĂRAREA NAȚIONALĂ“ ÎN ȚARA.

Din Balaceana.

Onorate d-le Redactor!

Un blăstăm greu se pare că zace asupra Bălăcenii. În loc să se întărească elementul românesc, care e copleșit de străinii veniți în sat, slăbește pe zi ce merge, desbinîndu-se chiar în tabere, cari se combat pînă la cuțit. În loc să se întărească instituțiunile culturale înființate cu atita greutate, dau înapoi ca racul, ba, ce e mai trist, se dispart în două sau se desființează cu totul, precum s'a întimplat cu prăvălia, înființată înainte de citeva luni.

Una dintre întămplările cele mai triste care merită să fie cunoscută și publicului larg, căci îi caracterizează bine pe cei dela cîrmă și pe cei ce fac șcortul în sat și opresc orice progres, este înființarea unui cabinet nou în comună.

Vornicul Cormuș din Balaceana, care din mila neamurilor sale și cu ajutorul adiutantului său, Ilie Doboș, a pus mîna pe toate instituțiunile culturale din sat, boicotînd pe preot și pe toți cari au încercat să puie stavilă pornirilor sale, i-a adus în demnitatea sa de președinte al cabinetului de lectură »Deșteptarea«, pe Bălăceni la desbinare definitivă. D-sa supărîndu-se pe Bălăceni că i-au adus o cercetare dela comitetul țării, în urma căreia a trebuit să depeie în lada comunală citeva mii de coroane cari lipseau, a căutat să se desbare de de ori și ce controlă a »răilor«, precum îi numește pe cei, ce cutează a nu fi de o părere cu dînsul. Ca frunțaș, pus de »rei« în fruntea satului, s'a avîntat prin chițibușurile învățătorului Ilie Doboș și sprijinul neamurilor sale la președinție în cabinetul de lectură și spre a scăpa de controla membrilor, cari cereau neconținut ca d-sa ca vornic să grijească, ca legea pentru închiderea crișmei în zile de sărbători să fie băgată în samă, a oprit acestora intrarea în cabinet. Dorința d-lui vornic s'a și împlinit, căci mulțimea oprită dela cabinetul »Deșteptarea« și-a înființat cabinetul »Unirea« despărțîndu-se astfel cu totul de frunțași cari la ori ce prilej căutau să-i boicoteze. Cu durere însă trebuie să amintesc, că în Balaceana n'are drept de existență acela ce gîndește altfel decît badea Cormuș și astfel cugetă oamenii, că nici »Unirea« nu-i îndreptățită să trăiască, căci în prima noapte după constituirea comitetului s'a năzuit o sumedenie de bolohani asupra casei în care s'a așezat noul cabinet, spărgînd steclele și chiar geamurile ferestrelor și puind vieța gospodarului Mihaiu Boca în cumpănă.

Sermană Bălăceană! Departe ai ajuns prin conducerea atit de lăudată a înțeleptului vornic Mihaiu Cormuș și a adiutantului său Doboș.

Ți-a mers vestea peste hotare, că ai ramas fără preot, că ai avut o prăvălie, care a fost desfăcută după citeva luni de existență, că ai avut un cabinet, care începuse a se desvolta sub președinția parohului Boca și care astăzi zace iarăși în ghiarele morții și în discompunere. Orice început bun se prăbușește pe loc căci îți lipsește unirea și aceasta îți va lipsi pînă ce nu va înțelege vornicul Cormuș, că mai trăiesc și alți oameni în în sat afară de dînsul și familia sa.

Cinstiților Bălăceni! E ușor a înființa cabinet, căci legile împărătești garantează acest drept al cetățenilor, dar e trist, cînd în o comună merg neînțelegerile așa de departe, că aveți nevoie de două cabinet. Ați fost siliți prin purtarea celor dela »Deșteptarea« să vă

despărțiți de ei, dară gîndiți-vă, că ați luat mare răspundere prin înființarea »Unirei«. Chemarea unui cabinet este frumoasă și măreață, dară grijiți să nu vă meargă vestea că sinteți numai niște »cracheleri« nemulțămîți, ci stăruți a arăta lumii, că dorul de muncă și de progres și nu ura față de cei ce Vă uresc, V-a despărțit de »Deșteptarea«.

Adunați-vă în zile de sărbători la cabinetul vostru și piciorul vostru să nu calce pragul crișmei, dacă voiți să vă cîștigați trecere înaintea lumii și dacă voiți să dovediti și prin faptele voastre îndreptățirea noului cabinet. Priviți cu dragoste frățească și la cabinetul »Deșteptarea«, căci dacă conducătorii săi de astăzi n'au știut a Vă uni pe toți sub steagul său, nu poartă cabinetul vina. Nu respățiți cu aceeaș armă acelora, cari vă sparg fereștile cabinetului vostru, căci tocmai împrejurarea aceasta caracterizează gîndirea lor josnică.

„Privitorul“.

Dela frații din Ardeal.

Măcelul din Christian.

Cetim în »Gazeta Transilvaniei« următoarele:

Ceea ce s'a întimplat Duminică seara la Christian întrece chiar barbaria dela Pănade. Acolo bieții țărani nevinovați au scăpat cu rănile lor mai mult sau mai puțin grave, dar, aici vor fi desigur și morți între cei gravi răniți și transportați la spitalul civil din Brașov.

Duminică după prînz servitorii de ungar au aranjat un mic joc la crișma de jos, »birtul cel mic« dela »Strugure«. La acest joc au luat parte cu totul vre-o 30 de persoane; între cari și trei romîni și trei husari din escadronul staționat la Christian. Feciorii de țaran romîni au fost Ioan Arnăuț, Dumitru Coșuleț jun. și Ioan Man.

Jocul s'a ținut în odaia dindărăpt a crișmei. Între oarele 7—8 seara, după ce se jucaseră un șir de jocuri ungurești, Dumitru Coșuleț a cerut lăutarului să le zică și o »Sîrbă«. Husarii unguri însă au protestat, ei n'au vrut să conceedă a se juca alte jocuri decît ungurești. Atunci Coșuleț s'a apropiat de lăutar și i-a smuls vioara din mîna. Un husar a sărit în urma aceasta, nu la Coșuleț, ci la Ioan Man, care nu făcuse nimic și c'un briceag deschis ce-l ținea în mîna, l'a rînit destul de tare la pulpă.

Copleșit de durere și de minie feciorul Man a exclamat: »De ce dai în mine, cînd eu nu ți-am făcut nimic?« Atunci husarul agresor, vîzînd că a greșit persoana, a lăsat să-i cadă briceagul din mîna. Dar Man l'a rădicat iute de pe podini și clocotînd încă de minie, s'a repezit asupra husarului, care l'a fost rînit și i-a aplicat vr'o două lovituri cu briceagul. Husarul, vulnerat acum și el, s'a strecurat pînă la casarmă, unde a dat alarma, că vreau să-l omoare țărani valahi.

În urma aceasta sergentul-major (strajameșterul) cu numele Wolf, a alergat, nu c'o patrulă, cum vi s'a raportat, ci cu 12 husari, avînd toți săbiile scoase, la birtul cel mic. Soldații de sub comanda lui Wolf, care în setea lui de răsbunare a întrecut și pe căpitanul de honvezi dela Pănade, au năvălit cu toți asupra lumei ce se afla în crișmă.

Știri locale și din țară.

Starea sănătății Maiestății Sale Monarhului. - Ziarul »Fremdenblatt« de ieri publică următoarele despre starea sănătății Maiestății Sale: »După știrile mai puțin favorabile în decursul zilei de Duminică, știrile despre starea sănătății Maiestății Sale în cursul zilei de Luni sunt mai favorabile. Un moment îmbucurător este faptul, că Maiestatea Sa Monarhul a putut relua Luni la prinz preumblările sale în galeria castelului din Schönbrunn, reintorcându-se după o oară înviorat în apartamentele sale. Ziua de Luni a fost a cincina, de cind Maiestatea Sa n'a mai fost cuprins de friguri. Apetitul s'a îmbunătățit și prin urmare și starea puterilor este multumitoare. În ce privește catarul, durere, nu s'a putut constata o ameliorare în decursul zilei de Luni, afecțiunea este neschimbată și tusa seacă pricinuește Maiestății Sale multe oare neplăcute. Totuși însă Maiestatea Sa se ocupă în mod obicinuit de afacerile de stat, primește în audiență și rezoalvă actele ce i se prezintă«.

Numiri. Auscultantul dela tribunalul din Suceavă, dl Mihai Țimpău a fost numit adiunct pe lângă acest tribunal; eand. de notariat dl Barbu Grigoroviță a fost numit practicant în concept la guvernul țării, ear candidații în filosofie domnii Dimitrie Logigan și Stefan cav. de Volcinski au fost numiți profesori suplente, cel dintâiu la gimnaziul din Cimpulung, ear al doilea la gimnaziul III de stat din Cernăuți. Ne bucurăm a-l putea transmite tuturor felicitări sincere.

Convenirea socială a »Junimii«. Duminică în 27 Octombrie a. c. va aranja soc. acad. »Junimea« o convenire socială în pavilionul din grădina »Palatului Național«, cu care ocazie se vor preda panglicile membrilor noi intrați. La această convenire este invitat publicul român, care participă de regulă la întreprinderile soc. »Junimea« să participe în număr cit se poate de mare. Convenirea va începe la oarele 8 seara.

Țărani români osindiți. Tribunalul din Oradea-Mare a pertractat Marți procesul pornit împotriva țăranilor Moise Coș, George Coș și Ioan Berte, acuzați, că la alegerea trecută din Tinca ar fi atacat pe jandarmi. Țăranii au fost apărați de avocatul Dr. Aurel Lazar. Toți credeau, că în urma strălucitei apărări, în care dl Lazar a arătat cite pătește bietul popor dela jandarmii și ce fac jandarmii la alegeri, — împričinații o să fie mințuiți. Tribunalul i-a osindit însă după cum urmează: Moise Coș, 2 ani robie; George Coș, 8 luni temniță și Ioan Berte, 3 luni temniță. În contra sentinței s'a anunțat apel.

Examene. Domnii Traian Hluț și Aurel Tarnavski au prestat zilele trecute examenul istoric-juridic cu succes eminent, dl George Iacobovici de Boldișor examenul politic cu succes foarte bun. Felicităm călduros!

Curs pentru țesutul scoarțelor. La școala pentru țesut din Cernăuț strada lunei nouă No. 10 cu ziua de 1 Noemvrie începe un curs nou pentru țesutul scoarțelor și anume pentru dame și copile din stări mai bune. Cursul durează 2 luni. Oarele de instrucțiune sunt în fiecare Miercuri și Sâmbătu dela 2—6 p. m. Didactrul pentru întregul curs în suma de 30 coroane e de solvit în 2 rate (la 1 Noemvrie și 1 Decemvrie. Anunțări primește în fiecare zi dela oarele 8—12 a. m. și 3—5 p. m. conducerea stabilimentului de instrucțiune pentru țesut.

Prințul Carol al României în Brașov. Sâmbăta dimineața a sosit incognito la Brașov micul principe Carol, însoțit de un membru al curții regale romine. Alteța Sa a vizitat orașul și a făcut mai multe cumpărături în prăvălia Eremias Nepoții.

Conferența de pace dela Haga s'a închis Vineri. Presidentul Nelidow în discursul de închidere recunoaște însuși, că în aflarea mijloacelor și căilor pentru suprimarea conflictelor dintre state conferența n'a avut mare rezultat. Înființarea judecătoriei de pace, obligătoare pentru state, n'a succes. În fine s'a trimis Țarului o telegramă omagială.

Soc. de lect. »Petru Maior« Budapesta, IX, str. Ráday 20, III, 22. — În ședința din 13 Octomvrie st. n. societatea »Petru Maior« s'a constituit în modul următor: președinte Petru Suci, teolog abs., stud. în filos.; vicepreședinte Nicolae F. Negrușiu, stud. în filos.; secretar Sabin C. Evtușianu, stud. în filos.; cassier Ioan Jianu, stud. în drept; bibliotecar Simion Cimpean, stud. în drept; vicebibliotecar Sabin Oprean, stud. la tehnică; controlor Avram Sedeanu, stud. în filosofie; notari Ioan Pop, stud. în drept, Ioan Țeicu, stud. în medicină; econom Adam Iancu, stud. în medicină. Comisia literară: Petru Bușan, stud. în medicină; Ioan Duma, teolog abs., stud. în filos.; Ștefan Hărăguș, teolog abs., stud. în drept; Sabin Lupan, stud. în medicină; Constantin Roșcău, stud. la tehnică; Eugen Todoran, teolog abs., stud. în filos.; Ioan Țeicu, stud. în medicină. Comisia supraveghetoare: Iuliu Dan, stud. în drept; Romul Maxim, stud. în drept; Cornel Mielosi, stud. la tehnică. Cind facem cunoscută publicului românesc constituirea comitetului, nu întrelăsăm ocaziunea de a-l ruga și pe această cale, să ne împărtășească și pe noi, ca și pe înaintașii noștri, de binevoitorul său sprijin; iar pe binefăcătorii și ajutătorii societății »Petru Maior« îi rugăm să ne facă vrednici de încrederea lor. Suntem convinși că — numai înzestrați cu aceste — vom putea exista și înainta. Budapesta, Octomvrie 1907. Petru Suci, președinte. Sabin C. Evtușianu, secretar.

Serbia și nota austro-ungară. O telegramă semi-oficioasă din Belgrad anunță, că și guvernul sîrb va răspunde la nota Austro-Ungariei și a Rusiei, privitoare la agitația bandelor din Macedonia. Din conținutul notei sîrbești se știe numai că Serbia va atrage atenția Puterilor asupra atitudinii albanezilor din Serbia-veche, cari persecută mereu pe Sirbi. Nota sîrbească va fi publicată îndată după remiterea ei.

Gendarmeria rurală în România e în ajun de a fi reorganizată. Acest corp va fi trecut sub administrația și controlul ministerului de război, care-l va organiza curat militărește. Toți gendarmii rurali vor fi pe viitor numai călări. Ofițerii de gendarmi superiori se vor recruta numai din cadrele ofițerilor în activitate, cei de rezervă perzind acest drept.

Revoluția în Persia. Din Teheran se telegrafiază că la Kerman a izbucnit revoluția. În lupta ce a avut loc sunt 7 morți și numeroși răniți. Străinii s'au refugiat la oficiul telegrafic englez și la consulatul rus. Ambasadorul rus s'a adresat președintelui parlamentului.

Noă excese anti-japoneze în America. Ziarului »Times« i-se comunică din New-York că la St. Francisco au avut loc excese contra japonezilor. Șapte japonezi au fost grav răniți și alți 10 mai ușor. Sunt și doi albi răniți. Se pare că excelele se vor întinde în tot orașul. Turburările au pornit dintr'un simplu incident. Un alb spărgînd fereastra unei spălătorii japoneze, proprietarul spălătoriei a pus mîna pe el și a anunțat poliția. Pînă la sosirea poliției, albi au pătruns în spălătorie pe care au distrus-o cu desăvîrșire. Sosind poliția, agresorii au fost împrăștiati. Vestea exceselor anti-japoneze la St. Francisco a provocat căderea hirtiiilor de valoare japoneze la Waldstreit.

Guvernul grec și bandele grecești. »Politische Correspondenz« primește din Athena informațiunea, că nu corespunde adevărului știrea că ambasadorii puterilor la Athena au făcut de curînd reprezentațiuni pe lângă guvernul grec pentru a se pune capăt continuelor transporturi de arme din Grecia în Turcia. Un asemenea demers nu s'a făcut. De asemenea se desminte din loc competent declarația unor ziare din Constantinopol, că guvernul grec nu e capabil să restrîngă mișcarea bandelor elene, cari sunt sprijinite de polițiști eleni și în special de căpitanul Esperitis. Se asigură chiar că în toată armata grecească nu există (?) un căpitan cu numele de Esperitis.

Arominii ucși de bande grecești. »Le Courier des Balkans« publică listă fraților noștri din Macedonia, cari au căzut victime ale bandelor grecești. Ei

sînt în număr de 227, la cari trebuiesc adăuși cei patru tineri aromini, din comuna Xirolivadia, ucși de greci, în ziua de 27 Iulie 1007.

Colera în Rusia. În urma unei comunicări făcute ministerului român de externe de către ministerul rus al afacerilor străine, s'a făcut cunoscut direcției generale a serviciului sanitar, că dela 29 August și pînă la 4 Sept. în Rusia au fost 1163 cazuri de coleră. Asemnea a mai comunicat că orașele Saratow, Kamichin, Kazan, St. Baku și districtele Novonuzensk și Nicolaevsk din departamentul Samara precum și districtele Saratow și Țările din guvernămîntul Saratow sînt infectate de coleră. Orașele și arondismențele Movorossisk, guvernămîntul Riazan, Tobolsk, Vitka și Pens și teritoriul Kuban sînt declarate de asemenea bintuite de coleră.

Mulțămite publice.

La lista Nr. 39 încredințată dlui Atanasie Pridie, consilier c. r. de trib. în Suceava a contribuit 5 cor. numai d-sa.

La lista Mr. 77 încredințată dlui I. cav. de Cuparencu au contribuit următorii dni: Iancă cav. de Cuparencu prof. 1 cor., 45 b., D. Cuparencu procuror 1 cor., Florea Florescu comtabil 40 b., Iftemie Jemna, propr. 50 b., Romul Ciugudnn rev. 40 b., Nic. Iancu, inspect. 40 b., Petru Cușnir propr. 40 b., Dimitrie Cărbune diacon 1 cor., Dr. D. Verenca prof. 1 cor., E. Br. 50 b., Mivi 40 b., M. Galer 40 b., Feller prof. 10 b., N. N. 20 b., Covașă Iancu, 20 b., Alpern prof. 20 b., A. B. 40 b. P. P. 20 b.

Tuturor marinimoșilor binefăcători li se exprimă pe calea aceasta mulțămite cea mai profundă.

Iar către toate celelalte prea stimabile persoane, cari au primit liste și cari au devenit poate ostenitoare prin multele colectări ce circulează astăzi prin țară, ne îndreptăm cu rugămîntea de a sprijini încă după putință și întreprinderea noastră.

Comitetul ponomarilor ort-or a societ. »Sîntul Ioan cel Nou« din Cernăuț.

Pentru zidirea unei case naționale, în care au să fie adăpostite: însoțirea romină »Arcașul« și »Cabinetul de lectură« din Chicera, au binevoit să ni dea următorii domni cu cunoscuta d-sale marinimozitate concursul lor, dîndu-ne următoarele lucruri foarte prețioase:

1. Ilustrul domn Dr. cav. de Flondor, proprietar mare Storojineț 55 bucăți de material de brad în valoare de 300 cor.

2. Ilustrul domn Dr. Radu cav. de Grigorcea, proprietar mare Prisacareni 5 stejari și 15 ploi în valoare de 300 coroane.

3. Eară marinimosul nostru boer li patron dl Dr. Alexandru cav. de Skibinski, propr. mare în Hliboca 6 ulmi, un stîjnen de ploi și un stîjneni de pietre în valoare de 300 coroane.

Tuturor acestor domni marinimoși îi exprimăm și pe calea aceasta pentru darurile lor atît de prețioase mulțămite noastre cele mai profunde. — Totodată ni luăm libertatea să-i exprimăm la locul acesta mulțămite noastre cele mai călduroase d-lui Dr. Constantin Isopescul-Grecul, deputat în parlament și d-lui Claudiu Stefanelli, secretar pe lângă tribunalul din Storojineț, pentru intervenirea d-sale pe lângă domni suspunși, care intervenție ni-a fost de mare folos.

Însoțirea de păstrare și credit pentru Chicera:

Societ. »Arcașul«, »Cabinetul de lectură«.

Apel.

Comuna **Badeuț-romînesc** din districtul Rădăuț a fost bintuită într'a 4/17 Octomvrie a. c. printr'o nenorocire de foc. **Douăzeci și două gospodării** au căzut pradă focului. Nenorocirea e cu atît mai mare, deoarece din cauza vîntului puternic și a secetei focul lățindu-se cu o repejune nemaipomenită nu s'a putut apăra nimic, așa că pe lângă case grajduri și șuri au fost distruse de foc și toate lucrnurile, stratele, întocmiile de prin case, acareturile de pe afară, precum și toată hrana oamenilor și a dobitoacelor, care fiind adunată de pe cîmp se afla pe poduri, prin șuri și pe lângă casă. Ba chiar cîteva dobitoace și 348 cor. bani gata au căzut pradă focului. **Optzeci și cinci de suflete** au ramas fără casă fără masă și fără înbrăcăminte, eară earnă e la ușă și pînă la pînea noauă este un an de zile. În considerarea acestora care inimă de om va putea rămînea închisă!

Apelăm deci la toată suflarea de om și în special la cea romînească a sări nenorociților întru ajutor. Bani, pine, strae, lemn, material de clădit, pășune, totul se primește și se va achita cu mulțămite. Darurile și colectele făcute rugăm a le trimite la adresa dlui cooperator Casian Breabăn sau dlui antiste comunal Vasile Siritean, primul președinte, al doilea cassar al comitetului local de ajutorare, ambii di Badeuț-rom. poșta Satulmare, eventual stațiunea căii ferate Rădăuț.

Pentru comitetul local pentru ajutorarea incendiailor din comuna

Badeuț-romin:

Casian Breabăn,
cooperator.

Invitare.

Adunarea generală a însoțirii de păstrare și credit pentru Cernăuț și suburbii, i. r. c. g. n. în Cernăuț, convocată pentru ziua de 20 Octomvrie a. c. nu s'a putut ținea și se invită membrii acestei însoțiri la o altă aduna regenerală extraordinară, care va afla loc Duminică în 3 Noemvrie st. n. 1907 la oarele 3 p. m. în sala »Armoniei«, piața principală Nr. 3, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Alegerea de doi membri în direcțiune;

2. Completarea consiliului de controlă. Cernăuț, în 24 Octomvrie 1907.

Adrian Bocca,
vicedirector.

Invitare.

P. T. membrii ai **Filialei Școalei romine din Storojineț** sunt rugați a lua parte la

adunarea generală ordinară,

care se va ține Duminică în 3 Noemvrie 1907 la oarele 11 a. m. în localul »Însoțirii de păstrare și credit pentru rominii din Storojineț« cu următoarea

Ordine de zi:

1. Raportul comitetului.

2. Alegerea noului comitet.

3. Eventuale.

Pentru comitet:

Nicolai Filievici, Cl. Stefanelli,
vice-președinte. secretar.

„La emblema englezască“ CURTEA SALTER

Binevoiti a lua la cunoștință că firma

„La emblema englezască“ CURTEA SALTER, strada principală Nr. 8

și-a deschis espositia sa de

❀❀❀ jucării pentru copii și de obiecte pentru Crăciun. ❀❀❀

Publicul este respectuos rugat a se infățișa spre a lua aceste obiecte în privire. Din cauza imbulzelei mari din acest sezon e consult ca fiecare doritor să-și facă cumpărăturile necesare depe acum.

In ferestriele prăvăliei sunt espuse obiecte începînd de la prețul deja de 25 cr., cari sunt potrivite
 pentru cadouri de Crăciun.

Dr. Josef Poras,

medic specialist pentru boale de nas, gît și piept.

Cernăuț, strada șerpilor 22, etajul I.

Ordinează dela 8—10 oare a. m. și dela 2—4 oare p. m.

Consultare gratuită pentru cei lipsiți de mijloace dela 1—2 oare p. m.

Țipărituri

pentru băncile raiffeisiane

complect asortate se află totdeauna gata în depozit la

Societatea tipografică bucovineană

Cernăuț, Piața principală 3.

Dr. Dragoș Bumbac

advocat

- - în Suceava - -

locuește vis-à-vis dela judecătoria cercuală.

👉 **Cetiți și abonați „Apărarea Națională“.** 👈

Premiată în Viena cu medalie de argint.

Anunț de deschidere.

La 1 Octomvre se va deschide școala privată concesionată de guvernul c. r. al țării pentru

știința de a ferbe și știința economiei casnice

în edificiul propriu, Cernăuți, strada Carolinei Nr. 7.

Instrucțiunea cuprinde știința de a ferbe și de a ținea economie casnică; ca obiecte libere, dupre dorință și instrucțiunea în arta de a croi și a coase haine și lingerii.

Se primesc în pensionare. Inscriverile încep cu 1 Septemvre a. c. dela oarele 3—5 p. m. Informațiuni se primesc în cancelaria direcțiunii, strada Carolinei Nr. 7.

Henriette de Hordinska

absolventă a școlii de fierț a asociațiunii birtașilor din Viena.

Numa Dupuy & Comp.

**Corosiv (salamură) pentru sămințuri
 contra tăciunelui**

Intrebuițat de mulți ani cu succes mare și netăgăduit.

De vinzare în Bucovina numai la:

Schmiedt și Fontin, Cernăuț.

Dr. Heinrich Marbach

și-a deschis în Gurahumorului

biroul său de advocatură

în casa doamnei Meisler.

Notariale.

Domnul notar

Stefan cav. de Miculi,

permutat cu oficiul

din Suceava la Cernăuț

incepe activitatea sa de notar aice, strada comitetului țării Nr. 16 (înainte proprietatea decedatului notar Petru Isecescu) la 25 August 1907. Susnumitul notar e autorizat din partea curții de apel din Liov a dresa acte notariale și în limba română.

==== Cumpărați numai dela ====

Prăvălia Romînească

CERNAUȚI

==== piața principală No. 3. ====

Restaurantul Denk mai nainte **Aufmesser**
Cernăuți, Strada Templului 3.

Astăzi și în fiecare zi

CONCERT

al renumitei capele

FĂNICĂ ONCEA

compositor Român și capelmastru din Braila

constătătoare din 7 Domni și 4 Dame.

Inceputul la oarele 7 seara.

Pentru mâncări și beuturi gustoase precum și serviciu bun este îngrijit.

Pentru frecuentare numeroasă roagă cu tot respectul

Lorenz Denk, Restaurator.

Anunț de deschidere.

Prăvălia de haine

Strada primăriei Nr. 6 (Hotel Central)
s'a deschis la 11 August a. c.

Mare asortiment de

haine pentru bărbați, băieți și copii

precum și toalete pentru dame, fasonul cel mai nou.

Serviciu acurat!

Prețuri moderate!

Onoratul P. T. public este rugat de a lua marfa în
privire fără să fie silit a cumpăra.

Cu deosebită stimă:

Isak Rosenblatt și Marcus Furrer.

!!! Cumpărați numai dela !!!

Prăvălia Românească

Cernăuț

piața principală No. 3.

Tipărituri pentru parohiate

se găsesc de vânzare la

Societatea tipografică bucovineană în Cernăuț, Piața principală 3.

Prăvălia B. Baltinester iun., Cernăuț

Fondată la 1873

Strada Enzenberg Nr. 3.

Telefon Nr. 301

Unicul depou de păpucării F. L. Popper, Chrudim; Anton Capek, Viena; de pălării I. Heinric Ita, Viena; Iosif Pichler și fii, Graz.
oferează respectuos articolii nou sosiți pentru sezonul de toamnă și anume:

Pălării pentru domni, băieți și copii de pislă, loden și peluche.

Legători de gît englezești din țară, cele mai fine de fasonul și cu desenurile cele mai nouă.

Lingerie garantată pentru domni și copii, gulere, mangette, batiste, ciorapi și călțuni.

Cașchete pentru dame, domni, fetițe și băiați, nontățile ultime.

Marfă de confecțiune pentru copii și fetițe, haine, jachete, pardisii și bonete potrivite.

Marfă de confecțiune pentru domni. Gulere de ploaie tiroleze, ra-glanuri englezești, gilete, jachete de piele pentru vânătoare și automobil etc.

Păpucării, botine pentru dame, domni, băieți, fetițe și copii din cea mai fină piele de Chevreau, Boxcall; cele mai potrivite forme americane ortopedice, pantofo, botine pentru turiști, silvici și alpinști, toate cu garanță.

Corturi pentru dame, domni, și copii, de ploaie și soare. Corturi de mătăsu cu garanță de un an.

Articolii pentru voiaj fabricate din țară și străinătate, dela calitatea cea mai efțină pînă la cea mai fină. Cea mai mare alegere de cergi pentru călătorii englezești și pleduri.

Bețe și bețișoare cu și fără cap de argint, ultimele noutăți.

Mănuși glace, piele de cerb, chair, cele mai fine feluri de Fouvs, Dents etc.

Depozit de albituri Dr. Lahmann și albituri veritabile Jäger.

Parfumuri, săpunuri, perii de strae și cap, piepteni, găteți pentru cap, toți articolii de sport.

Arme. Revolvere, puști de vînat, articolii pentru vînat, munițiuni.

SCHMIEDT & FONTIN

◆ magazin cu drogue, chimalii, văpseli și parfumerii. ◆

Strada principală Nr. 12. CERNĂUȚ, Strada principală Nr. 12.

Centrala: str. principală Nr. 12. — Filiale: str. principală Nr. 2 și str. primăriei Nr. 10. — Sucursală la Cimpulung.

Toate feliurile de mărfuri de farmacie concese droguștilor.

Preparate nutritoare pentru copii și bolnavi.

Contra tusei și răgușelei:

Bomboane de Aibisch, de salmiac și de malț și din extract de ceapă, pastile de Ems.

Specialități neintrecute pentru stărpirea insectelor, guzanilor și a șoarecilor, soluții de aur și argint în calitate superioară.

Toate feliurile de articolii de fotografie. Săpunuri de toaletă din țară și străinătate.

Cernele, ceară roșie, culori și văpseli, utensilii pentru desemn și pictură

Pentru pictură în email: Obiecte de ton, palete, văpseli pentru email și toate celelalte utensilii.

Pansamente medicale. ☺ Saltele pentru paturi.

Pentru băi: pucioasă, bile feruginoase, sodă, coajă de stejar, sare de mare, extract de conifere, sare de Franzenthal și de nămol feruginos etc.

Requisite de feliurite ferestele mici.

Săpunuri renumite, scrobeală, sineală, sferi pentru uscatul

● ● rufelor și cerneală pentru a semna rufele. ● ●

Comandele din provincie se efectueiesc repede.

Catalogul prăvăliei și cartoane cu mostre de văpseli la dispoziția interesenților.